

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, факс: (044) 255-41-70

№ 04-34/16-136792

"03" "06" 2016 р.

СИРЯМІНІЙ Н.М.

Шановна Наталіє Михайлівно!

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення розглянуто Вашу петицію і, в межах предмету відання, повідомляємо наступне.

Цілком погоджуємось з Вами, що на сьогодні одним із найактуальніших, найболючіших є питання підвищення рівня пенсійного забезпечення та осучаснення раніше призначених пенсій, оскільки йде мова про людей літнього віку, які в умовах економічної кризи потребують особливої уваги та захисту. Аналіз розмірів пенсій та їх диференціації свідчить про існування вираженої тенденції до зрівнялівки пенсій більшості пенсіонерів на рівні, який не набагато перевищує розмір мінімальної пенсії.

Актуальність вироблення альтернативних стратегій реформування пенсійної системи не викликає сумніву, адже пенсійне забезпечення в Україні потребує докорінних змін, які обумовлені демографічною ситуацією і фінансово-економічними чинниками.

Параметричні реформи, які були проведені в 2011 році не вирішили системних проблем пенсійної системи, зокрема, низького рівня пенсійного забезпечення, дефіциту бюджету Пенсійного фонду України, недостатньої диференціації розмірів пенсій в залежності від трудового вкладу, диспропорції у розмірах пенсій, призначених у різні роки тощо.

Комітет, підтримуючи необхідність реформи системи пенсійного забезпечення, продовжує роботу над планами пенсійної реформи, зокрема, співпрацюючи з представниками Місії Світового банку з пенсійних питань, та підтримує розгляд та проведення аналізу різноманітних варіантів реформи. Дякуємо за надані пропозиції щодо вдосконалення чинного пенсійного законодавства.

Щодо осучаснення розмірів раніше призначених пенсій інформуємо, що на розгляд Верховної Ради України з метою вирішення цієї проблеми внесені, зокрема, законопроекти: про внесення зміни до Закону України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» (щодо відновлення перерахунку пенсій та її підвищення до рівня збільшення заробітної плати за попередній рік з урахуванням рівня інфляції) (реєстр. № 1020); про внесення змін до Закону України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» (щодо захищення

інтересів соціально незахищених верств населення) (реєстр. № 2945); про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення щорічного березневого перерахунку пенсій (реєстр. № 4318).

Зокрема, законопроектом за реєстр. № 4318 пропонується щороку з 1 березня підвищувати заробітну плату, з якої призначено (попередньо перераховано) пенсію, на коефіцієнт, який відповідає не менш як 25 відсоткам показника зростання середньої заробітної плати (доходу) в Україні, але не менше зростання рівня інфляції (індексу споживчих цін) за минулий рік. Також доручається Кабінету Міністрів України забезпечити підвищення пенсійних виплат з березня 2016 року не менше, як на 2 відсотки. Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення на своєму засіданні 18 травня 2016 року прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України зазначений проект Закону за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Водночас, остаточно з приводу порушеного питання народні депутати України будуть визначатися під час його розгляду у сесійній залі.

Щодо здійснення контролю за виплатою заробітної плати найманим працівникам в середньому та малому бізнесі зазначимо наступне.

Згідно зі статтею 35 Закону України «Про оплату праці» контроль за додержанням законодавства про оплату праці здійснюють центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю – Державна служба України з питань праці (Держпраці) та органи доходів і зборів – Державна фіскальна служба України та її територіальні органи. Зазначені державні органи мають право одержувати від суб'єктів господарювання та найманих ними осіб інформацію, документи і матеріали та відвідувати місця здійснення господарської діяльності під час виконання трудової функції такими найманими особами.

Крім того, органи доходів і зборів мають право на проведення перевірки без завчасного попередження платника у випадках, передбачених законодавством. Громадський контроль за додержанням законодавства про оплату праці здійснюють професійні спілки та їх об'єднання.

Статтею 36 Закону України «Про оплату праці» передбачено, що за порушення законодавства про оплату праці винні особи притягаються до дисциплінарної, матеріальної, адміністративної та кримінальної відповідальності згідно з законодавством.

Слід також відмітити, що 28 грудня 2014 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» № 77-VIII, який набрав чинності з 1 січня 2015 року.

Цим Законом посилено кримінальну, адміністративну відповідальність роботодавців та запроваджено фінансову відповідальність юридичних і фізичних осіб-підприємців, які використовують найману працю, за виплату заробітної плати «в конвертах». Зокрема, в разі фактичного допуску працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту), оформлення працівника на неповний робочий час у разі фактичного виконання роботи повний робочий час, установлений на підприємстві, передбачено фінансові санкції у вигляді штрафу у

тридцятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення, за кожного працівника, щодо якого скоєно порушення.

Слід зазначити, що Ваша пропозиція стосовно обмеження надання робочих місць для пенсіонерів старших за 65 років не узгоджується з принципом рівності трудових прав громадян України, встановленим Кодексом законів про працю України, відповідно до якого забороняється будь-яка дискримінація у сфері праці, зокрема порушення принципу рівності прав і можливостей, пряме або непряме обмеження прав працівників залежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, етнічного, соціального та іноземного походження, віку, стану здоров'я, інвалідності, підозри чи наявності захворювання на ВІЛ/СНІД, сімейного та майнового стану, сімейних обов'язків, місця проживання, членства у професійній спілці чи іншому об'єднанні громадян, участі у страйку, звернення або наміру звернення до суду чи інших органів за захистом своїх прав або надання підтримки іншим працівникам у захисті їх прав, за мовними або іншими ознаками, не пов'язаними з характером роботи або умовами її виконання.

Звертаємо також Вашу увагу, що відповідно до чинного законодавства встановлені обмеження щодо виплати пенсії працюючим пенсіонерам.

Щодо встановлення єдиних норм пенсійного забезпечення для всіх категорій пенсіонерів повідомляємо, що з 1 червня 2015 року відповідно до Прикінцевих положень Закону №213-VIII від 02.03.2015 року скасовуються норми щодо пенсійного забезпечення осіб, яким пенсії/щомісячне довічне грошове утримання призначаються відповідно до законів України «Про державну службу», «Про прокуратуру», «Про судоустрій і статус суддів», «Про статус народного депутата України», «Про Кабінет Міністрів України», «Про судову експертизу», «Про Національний банк України», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про дипломатичну службу», Податкового та Митного кодексів України, Положення про помічника-консультанта народного депутата України.

Комітет підтримує заходи щодо реформування пенсійного забезпечення спрямовані на забезпечення рівноправності громадян у пенсійній системі шляхом запровадження єдиних правил призначення пенсій та уніфікації пенсійного законодавства.

Інформуємо також, що Комітет звернувся до Міністерства соціальної політики України з проханням розглянути питання, які викладені у петиції та внести пропозиції щодо можливих шляхів їх врегулювання. Про результати розгляду Вас буде повідомлено додатково.

Одночасно повідомляємо, що відповідно до статті 21 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітети з питань, віднесених до предметів їх відання, мають право надавати роз'яснення щодо застосування положень законів України. Такі роз'яснення не мають статусу офіційного тлумачення.

З повагою

Голова Комітету

Л.Л.Денісова

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, факс: (044) 255-41-70

№ 04-34/16 - 136792

"03" 06 2016 р.

Міністру соціальної політики України

РЕВІ А.О.

Шановний Андріє Олексійовичу!

До Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення надійшла петиція Сиряміної Наталії Михайлівни в якій порушуються питання реформування системи пенсійного забезпечення, контролю над виплатою заробітної плати, забезпечення роботи електронних реєстрів тощо.

Просимо розглянути, порушені у петиції питання та внести пропозиції щодо можливих шляхів їх врегулювання.

Про результати розгляду просимо повідомити Комітет та заявницю.

Додаток: на 2 аркушах.

З повагою

Голова Комітету

Л.Л.Денісова

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

16.06.2016 № 2342/0/039/16-зв

на № 04-34/16-136792 від 03.06.2016

✓ **Комітет Верховної Ради
України з питань соціальної
політики, зайнятості та
пенсійного забезпечення**

Про результати розгляду звернення
Сиряміної Н. М.

Сиряміна Н. М.

Міністерство соціальної політики України розглянуло електронну петицію Сиряміної Н. М. щодо реформування системи пенсійного забезпечення, контролю над виплатою заробітної плати, забезпечення роботи електронних реєстрів.

Відповідно до Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон) бюджет Пенсійного фонду України формується за рахунок:

- надходжень від сплати єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, що спрямовуються на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування, у розмірах, визначених законом, крім частини страхових внесків, що спрямовуються до накопичувальної системи пенсійного страхування;
- інвестиційного доходу, який отримується від інвестування резерву коштів для покриття дефіциту бюджету Пенсійного фонду України в майбутніх періодах;
- коштів державного бюджету та цільових фондів, що перераховуються до Пенсійного фонду України у випадках, передбачених Законом.

Також до бюджету Пенсійного фонду України зараховуються кошти Державного бюджету України у формі трансфертних платежів для виплати державних пенсій військовослужбовцям, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, державним службовцям, надбавок до пенсій та їх підвищень окремим категоріям громадян – ветеранам війни, жителям гірських населених пунктів.

Кошти Пенсійного фонду України використовуються виключно на цілі, передбачені Законом, зокрема, на фінансування розмірів надбавок та підвищень до пенсії, компенсаційних виплат, додаткових пенсій.

З 2000 року в Україні існує Єдиний реєстр застрахованих осіб, який ведеться в електронному вигляді і містить дані про платежі в Пенсійний фонд України за

23.06.2016 12:31

ВХ. № 154165

кожного працівника. Саме по відрахуванням і визначається страховий стаж працівника, згідно з яким потім оформлюється пенсія.

Крім того 1 січня 2004 року (із часу набуття чинності базового Закону „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”) в пенсійному законодавстві застосовується поняття „страховий стаж”. Саме з 1 січня 2004 року для зарахування в стаж людини певного місяця роботи потрібно, щоб за цей місяць із заробітку було сплачено страхові внески в сумі, не меншій за мінімальний страховий внесок. Інформацію про страховий стаж застрахованих осіб, починаючи з 1 січня 2004 року, надає відділ персоніфікованого обліку територіального управління Пенсійного фонду України.

Відповідно до статті 47 Закону пенсії виплачуються без урахування одержуваної заробітної плати (доходу) або пенсійних виплат з накопичувальної системи пенсійного страхування чи пенсійних виплат із системи недержавного пенсійного забезпечення.

В нинішній непростій ситуації основне завдання Уряду в цілому і Мінсоцполітики, зокрема, - підтримати найбільш незахищені категорії громадян, в тому числі, пенсіонерів, не давши їм опуститися за межу бідності.

З цією метою прийняті рішення щодо скасування „спеціальних” пенсій (народні депутати, судді, працівники Національного банку України, митної служби, наукові працівники, журналісти державних та комунальних засобів масової інформації тощо), у тому числі не проводиться виплата спеціальних пенсій при продовженні роботи на посадах держслужбовців.

Крім того, обмежено виплату пенсії працюючим пенсіонерам на рівні 85 %, але не менше 150 % розміру прожиткового мінімуму встановленого для осіб, які втратили працездатність.

Слід зазначити, що статтею 43 Конституції України громадянам надано право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується.

Мінсоцполітики поділяє позицію щодо необхідності реформування соціального та пенсійного законодавства.

Урядом опрацьовуються законодавчі пропозиції в частині відновлення фінансової дієздатності пенсійної системи України, зокрема шляхом розширення кола застрахованих осіб та легалізації заробітної плати.

При цьому, підтримуючи необхідність покращення рівня соціального забезпечення, слід враховувати, що сьогодні Україна знаходиться в складних соціальних, політичних і економічних умовах. Відбудова всієї української економіки дасть змогу забезпечувати покращення рівня соціального забезпечення.

Крім того, пунктом 13 постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 „Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива” передбачено надання заяви та декларації для призначення житлової субсидії до органу соціального захисту населення в електронній формі з використанням засобів телекомунікаційних систем.

Разом з тим, у даний час опрацьовується проект постанови щодо можливості надання заяви для призначення допомоги при народженні дитини в електронній

формі з використанням засобів телекомунікаційних систем, з використанням цифрового підпису.

З метою легалізації неформальної зайнятості та „тіньової” заробітної плати 28 грудня 2014 року був прийнятий Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов’язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці” (далі – Закон).

Для унеможливлення використання праці працівників без відповідного оформлення трудових відносин Законом внесено зміни до статті 24 Кодексу законів про працю України, відповідно до яких працівник не може бути допущений до роботи без укладання трудового договору оформленого наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу, та повідомлення головного органу у системі центральних органів виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування про прийняття працівника на роботу в порядку, установленому Кабінетом Міністрів України.

На виконання цієї статті було прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 № 413 „Про порядок повідомлення Державної фіскальної служби та її територіальних органів про прийняття працівника на роботу”.

Також, зазначеним Законом з метою недопущення нелегального використання праці і виплати „тіньової” заробітної плати внесено зміни до Кодексу України про адміністративні порушення в частині підвищення фінансової відповідальності роботодавців та встановлено новий вид відповідальності юридичних і фізичних осіб-підприємців.

Встановленні розміри штрафів за порушення законодавства про працю відповідають європейській практиці та є превентивним механізмом, який спонукатиме роботодавців дотримуватись законодавства про працю.

Заступник Міністра

В. Мушнін